

KİMDİR BU?

CUMHURİYET DÖNEMİ

ÖĞRETİCİ METİNLER

- ↪ Edebiyat tarihçisi ve deneme yazarıdır.
- ↪ Metin tahlili metodunu edebiyatımızda en iyi uygulayan odur.
- ↪ Türkiye'nin meselelerini denemelerinde milli bir anlayışla dile getirmiş, gençlere yol göstermeye çalışır.

Eserleri :

Araştırma - İnceleme:Şiir Tahlilleri I, II, Tip Tahlilleri Hikaye Tahlilleri, Edebiyat Üzerine Araştırmalar.

Deneme : Kültür ve Dil, Edebiyatımız İçinden, Nesillerin Ruhu, Büyük Türkiye Rüyası.

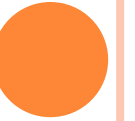
MEHMET KAPLAN (1915-1986)

- ➔ Edebiyat tarihçisi, yazar, şair ve edebiyat öğretmenidir.
- ➔ 1948 yılından itibaren Hürriyet gazetesinde Edebi Sohbetler sütununda devamlı yazılar yazdı.
- ➔ 1958 yılında Yahya Kemal Enstitüsü yayın işlerini yürüttü.
- ➔ Milli Eğitim Bakanlığı 1000 Temel Eser ve Çağdaş Türk Yazarları Komisyonlarına üye ve başkan seçildi.
- ➔ 1970 yılında kurulan Kubbealtı Akademisine Edebiyat Kolu Başkanı ve Akademi Dergisi Müdürü oldu.
- ➔ ***Eserleri:***
- ➔ Türkçenin Sırları
- ➔ Resimli Türk Edebiyatı Tarihi
- ➔ Yahya Kemal Yaşarken, Yahya Kemal'in Hatıraları,, Şiir ve Edebiyat Sohbetleri

NIHAT SAMİ BANARLI (1907-1974)

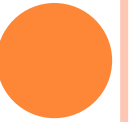

- Deneme türünün Türk edebiyatındaki en önemli şahsiyetidir. Türkçeyi sadeleştirme çalışmalarının ateşli savunucusudur. Dilimizde Arapça ve Farsça kelimelerin bir an önce atılmasını ister. Eserlerinde “ve” bağlacını Arapçadan geçti diye hiç kullanmaz, onun yerine “ile” bağlacını kullanır.
- Günlerin Getirdiği
- Karalama Defteri
- Sözden Söze
- Ararken
- Söz Arasında
- Okuruma Mektuplar
- Diyelim
- Günce (günlükler)

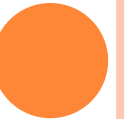

NURULLAH ATAÇ

Mücahid Serçek FMEAL

- Fıkra, makale, anı, gezi ve sohbet türlerinde özlü yazılarıyla tanındı.
- Atatürk devrimlerini koruma gibi toplumsal ve güncel konuları da kullanarak fikir ve siyaset hayatımıza batılılaşma çabalarına yön verdi.
- Cumhuriyetten sonra oluşan Türk seyahat edebiyatının oluşmasında önemli bir rolü vardır.
- Birçok gazetede çalışmıştır.
- **Gezi:** Denizaşırı, Yeni Rusya, Bizim Akdeniz, Tuna Kıyıları, Yolcu Defteri
- **Anı:** Ateş ve Güneş, Zeytindağı, Atatürk'ün Bana Anlattıkları, Çankaya
- **Fıkra:** Eski Saat, Akşam

FALIH RIFKI ATAY (1894-1971)

- Edebiyatımızda deneme ve eleştiriyile tanınmıştır.
- Sanat, estetik, resim, felsefe konularında eser verdi ve birçok dergide bu konularda yazılar yazdı.
- Sanat ve edebiyat konuları üzerinde özel görüşleriyle, düşüncelerini, kesin yargılara, kurallara bağlanmaksızın duygulu bir biçimde belirtir.
- **ESERLERİ:**
- **Deneme:** Günlerin Götürdüğü, Düş'ün Payı, Yokuşa Doğru, Edebiyat Konuşmaları ,Edebiyat Üzerine Çeviriler,
- Calvet'ten çevirdiği “Dünya Edebiyatının Ölmeyen Üç Tipi :Hamlet-Don Kişot-Faust”

SUUT KEMAL YETKİN (1903-1980)

- Deneme ustalarındadır.
- İTÜ’de sanat tarihi okuttu. Sanat tarihiyle ilgili eserleri; Montaigne (Denemeler), La Fontaine (Bütün Masallar), Hayyam (bütün rubailer) vb. şair ve yazarlardan çevirileri vardır.
- **Deneme:**
- Mavi ve Kara
- Sanat Üzerine Denemeler
- Söz Sanatları
- Yunus Emre’ye Selam

SABAHATTİN EYÜBOĞLU

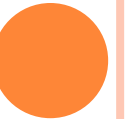
(1908— 1973)

- ➔ Türk fikir hayatının önemli isimlerindedir.
- ➔ Denemeleriyle tanınmıştır.
- ➔ Mükemmel bildiği Fransızcayla Batı edebiyatını ve medeniyetini çok iyi tanımış, Batı medeniyeti ile Doğu medeniyetini çok geniş bir açıdan karşılaştırmış ve tahlil etmiştir.
- ➔ Balzac, V. Hügo vb. çevirilerinin yanısıra inceleme kitapları da yayımladı. **Fildişi Kuleden** başlığıyla denemeleri Hisar dergisinde yer aldı.
- ➔ **Eserleri :**
Bu Ülke, Kırk Ambar, Umrandan Uygarlığa, Kültürden İrfana, Mağaradakiler, Hint Edebiyatı, Bir Facianın Hikayesi, Bir Dünyanın Eşiğinde, Işık Doğudan Gelir, Jurnal I., II.

CEMİL MERİÇ (1917—1987)

- Edebiyata şiirle girdi ama asıl ününü peş peşe yayımladığı denemeleriyle kazandı. Bu düz yazı türünün başarılı adlarından biri kabul edilir.
- **ESERLERİ:**
- **Deneme:** Kurutulmuş Felsefe Bahçesi, Sen Beni Sev, Kendimle Konuşmalar, Yapıştırma Bıyık, Şiirin İlkeleri, Şişedeki Zenci, Şiir ve Cinayet
- **Anı:** Ah Beyoğlu Vah Beyoğlu, Boğaziçi Şingir Mıngır, Kahveler Kitabı,
- **Şiir:** Kikirikname, Yalelli, Hacivat'ın Karısı, Dünya İşleri
- **Günlük:** Kuşları Örtünmek, Bay Sessizlik, Aynalar günlüğü, Yaşlılık Günlüğü, Papağanname, Yalnızlığın Fırınlanmış Kokusu

SALAH BIRSEL 1919-1999

- Türk Teceddüt Edebiyatı Tarihi adlı araştırma-inceleme kitabı adlı eseri liselerde ders kitabı olarak okutulmuştur. Evinde düzenlediği toplantılar, şair ve yazarlar için öğretici ve yönlendirici nitelikler taşımıştır.
- **ESERLERİ:**
- **İnceleme:** Türk Teceddüt Edebiyatı Tarihi
- Avrupa Edebiyatı ve Biz,
- Edebiyat Bilgileri

- **Gezi :** Tuna'dan Batıya,
- Yurttan Yazılar

İSMAIL HABİP SEVÜK 1892-1954

- Edebiyat yaşamına gençlik yıllarında yazdığı skeçlerle başlamış, öykü ve tiyatro alanındaki eserleriyle tanınmıştır. New York Herald Tribune Gazetesi'nin 1953'te İstanbul'da düzenlediği öykü yarışmasında "**Şişhaneye Yağmur Yağıyordu**" öyküsüyle birinci oldu. Eski ve yeni yaşam biçimi arasında kalmış insanların, sonradan görme zenginlerin yaşamlarını ele aldı.
- **Fıkra-Deneme-Söyleři**: Devekuşuna Mektuplar, Hak Dostum Diye Başlayalım Söze, Düşsem Yollara Yollara,
- Ölürse Ten Ölür Canlar Ölesi Değil, Yaz Boz Tahtası,
- Çok Güzelsin Gitme Dur, Koyma Akıl Oyma Akıl
- **Öykü**: Yaşasın Demokrasi, Tuş, Şişhane'ye Yağmur Yağıyordu, Ayışığında Çalışkur, Onikiye Bir Var,
- **Tiyatro**: Fazilet Eczanesi, Keşanlı Ali Destanı, Gözlerimi Kaparım Vazifemi Yaparım, Vatan Kurtaran Şaban, Sersem Kocanın Kurnaz Karısı, Zilli Zarife

HALDUN TANER

1915-1986

- Beş Hececiler topluluğunun en güçlü şairlerindedir.
- Uzunca bir süre “**Akbaba**” adlı mizah dergisini çıkarmıştır. Fıkraları ve mizah yazılarıyla tanınır.
- **ESERLERİ:**
- **Şiir:** Akından Akına, Cenk Ufukları, Âşıklar Yolu, Yanardağ, Bir Rüzgar Esti, Bir Selvi Gölgesi, Kuş Cıvıltıları
- **Roman:** Kürkçü Dükkanı, Şeker Osman, Üç Katlı Ev, Göç,
- **Oyun:** Binnaz, Kördüğüm, Nikahta Keramet
- **Fıkra:** Beşik, Ocak, Sarı Çizmeli Mehmet Ağa, Gün Doğmadan, Şen Kitap
- **Anı:** Portreler, Bizim Yokuş,

YUSUF ZİYA ORTAÇ

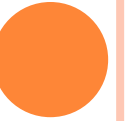
1895-1967

- Beş Hececiler topluluğunun en güçlü şairlerindedir.
- Uzunca bir süre “**Akbaba**” adlı mizah dergisini çıkarmıştır. Fıkraları ve mizah yazılarıyla tanınır.
- **Şiir:** Akından Akına, Cenk Ufukları, Âşıklar Yolu, Yanardağ, Bir Rüzgâr Esti, Bir Selvi Gölgesi, Kuş Cıvıltıları
- **Roman:** Kürkçü Dükkânı, Şeker Osman, Üç Katlı Ev, Göç,
- **Oyun:** Binnaz, Kördüğüm, Nikâhta Keramet
- **Fıkra:** Beşik, Ocak, Sarı Çizmeli Mehmet Ağa, Gün Doğmadan, Şen Kitap
- **Anı:** Portreler, Bizim Yokuş,

YUSUF ZİYA ORTAÇ (1895-1967)

- Ortaokulda arkadaşlarıyla “Serçe” isimli dergi çıkardı. Fransa dönüşü beş arkadaşıyla “d grubu”nu kurmuştur. Ünlü bir ressam da olan şair, halk şiirinin biçim özelliklerinden yararlanarak kendine özgü bir söyleyiş geliştirmiştir.
- **Gezi:** Canım Anadolu, Tezek, Delifişek
- **Şiir:** Yaradan’a Mektuplar, Karadut, Dol Kara Bakır Dol, Tuz

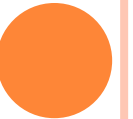
BEDRİ RAHMİ EYÜBOĞLU (1913-1975)

- Makedonya'da doğdu. Ankara Üniv. Hukuk Fakültesinden mezun oldu. Akşam gazetesinde 25 yıl fıkra yazarlığı yaptı.1956'da Hayat mecmuasını çıkardı. Sohbet, deneme, gezi yazısı, fıkra türünde ürün vermiştir. Sohbetleri genellikle gençlere doğru yolu gösteren, yaşama sevinci aşıl原因, hayatta karşılaşılabilecekleri engelleri iyimserlikle aşmayı öğütleyen niteliktedir.
- **Deneme-Sohbet:** Eşref Saat, Ümit Dünyası, Hayat Böyledir, Aile Sohbetleri
- **Gezi:** Sovyet Rusya

ŞEVKET RADO (1913-1988)

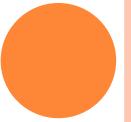

- Galatasaray Lisesi'nin Latince Bölümü'nü bitirdikten sonra, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nin Felsefe Bölümü'nden ve Köln Üniversitesi'nden mezun oldu. Almanya, Fransa, Belçika'da çeşitli üniversitelerde çalıştı.
- 'Filozof denemeci gibi çalışırsa başarıya ulaşır' düşüncesiyle edebiyata yöneldi. 1962'de 'Dilin Gücü'yle başlayıp dünyayı, felsefeyi, kültürü sorgulama serüvenini denemeler şeklinde kitaplaştırdı.
- Türkçe dışında Almanca, İngilizce ve Fransızca yapıtları da bulunmaktadır.
- **DENEME:**
- Dilin Gücü
- Bunalımdan Yaşama Kültürü

NERMİ UYGUR

Mücahid Serçek FMEAL

MÜCAHİD SERÇEK
MEHMET ERDOĞAN ANADOLU LİSESİ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ÖĞRETMENİ